

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 9T/63/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8618010151
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matúš Tarcala
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2019:8618010151.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník samosudcom JUDr. Matúšom Tarcalom v trestnej veci proti obž. H. B., nar. XX.XX.XXXX, pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona, na hlavnom pojednávaní dňa 27.11.2019 takto

rozhodol:

Obžalovaný:

XXXX, nar. XX.XX.XXXX v H., trvale bytom P. XX, okr. R.

sa uznáva za vinného, že

od presne nezisteného dňa v mesiaci apríl roku 2017 až do 30.10.2017, v rodinnom dome č. XX v obci P., okres R. spravidla pod vplyvom alkoholických nápojov, opakovane a v nepravidelných intervaloch svoju bývalú manželku G. B. ponižoval, vulgárne jej nadával a fyzicky ju napádal, v dôsledku čoho niekoľkokrát utiekla z domu, pretože sa bála, že jej ublíži a bude jej nadávať, pričom dňa 23.10.2017, keď chcela utiecť z domu, z obavy o svoj život a zdravie, ju pri dome na chodníku chytil a stiahol do domu, kde ju na chodbe v rodinnom dome fyzicky napadol, a to tak, že ju nižšou intenzitou dvakrát udrel otvorenou dlaňou po tvári, čo si však nevyžiadalo lekárske ošetrenie,

teda

blízkej osobe spôsoboval fyzické utrpenie a psychické utrpenie údermi, ponižovaním, vyvolávaním strachu a stresu,

čím spáchal

zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a/ Trestného zákona.

Za to mu súd ukladá

Podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona s prihliadnutím na § 37 písm. m/, § 38 ods. 4, § 41 ods. 2 Tr. zákona a s použitím § 42 ods. 1 Tr. zákona súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky a 8 (osem) mesiacov nepodmienečne.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona súd obžalovaného na výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona a § 42 ods. 2 Tr. zákona ukladá obžalovanému trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu 2 (dvoch) rokov.

Podľa § 73 ods. 2 písm. d/ Tr. zákona ukladá obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zákona súd zrušuje výrok o treste uložený obžalovanému trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp. zn. OT/44/2017 zo dňa 03.11.2017 právoplatným 14.11.2017, ktorým bol obžalovanému podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov s podmieneným odkladom a určením skúšobnej doby v trvaní 15 mesiacov a trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu 2 rokov, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry vo Svidníku podala na tunajší súd dňa 24.05.2018 obžalobu č. Pv 400/17/7712-27 na obv. H. B. a to pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

- od presne nezisteného dňa v mesiaci apríl roku 2017 až do 30.10.2017, v rodinnom dome č. 91 v obci P., okres R. spravidla pod vplyvom alkoholických nápojov, opakovane a v nepravidelných intervaloch svoju bývalú manželku G. B. ponižoval, vulgárne jej nadával a fyzicky ju napádal, v dôsledku čoho niekoľkokrát utiekla z domu, pretože sa bála, že jej ublíži a bude jej nadávať, pričom naposledy dňa 23.10.2017, keď chcela utiecť z domu, z obavy o svoj život a zdravie, ju pri dome na chodníku chytil a stiahol do domu, kde ju na chodbe v rodinnom dome fyzicky napadol, a to tak, že ju nižšou intenzitou dvakrát udrel otvorenou dlaňou po tvári, čo si však nevyžiadalo lekárske ošetrenie.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaný urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. a/ Tr. por., že je nevinný zo skutku, ktorý je uvedený v obžalobe.

Na hlavnom pojednávaní tak súd vykonal dokazovanie výsluchmi obžalovaného, poškodenej G. B., prečítaním zápisníc o výpovediach svedkov R. Y., Y. B., H. B., mal. X. B. a prehratím videozáznamu z jej výsluchu, znaleckými posudkami č. XX/XXXX a č. 55/2017 znalkyne PhDr. Kataríny Petrovej a jej výsluchom, znaleckými posudkami č. 37/2018 a č. 38/2018 znalkyne MUDr. Kornélie Fabišikovej a jej výsluchom, listinnými dôkazmi a to: potvrdením o vykázaní zo spoločného obydľia, uznesením Okresného súdu Svidník sp. zn. 7Pc/24/2017 zo dňa 10.11.2017, výpisom z ústrednej evidencie priestupkov, odpisom z registra trestov, lustráciami a správami Sociálnej poisťovne, správou a potvrdeniami ÚPSVaR, pracovným posudkom, správou Obce P. a spismi Okresného súdu Svidník sp. zn. OT/44/2017, OT/9/2012, OT/7/2009 a 1T/48/2008.

Obžalovaný vo svojej výpovedi poprel, že by poškodenú (svoju bývalú manželku) bil, vyhrážal sa jej alebo jej nadával, pripustil len, že medzi nimi dochádzalo k hádkam, no podanie trestného oznámenia je podľa neho vyústením choroby poškodenej, pričom on sa ju len snažil povzbudiť do života nejakými činnosťami. Uviedol, že keď poškodenej v roku 2016 diagnostikovali rakovinu krčka maternice a v r. 2017 podstúpila chemoterapiu, on s ňou chodil po doktoroch, sa staral o domácnosť a o dcéry, z čoho bol tiež nervóznejší, a tak občas zašiel na pivo do krčmy alebo potravín, no aj to len po večeroch, lebo cez deň pracoval. Obžalovaný potvrdil, že poškodená utekala z domu, no bolo to v predstihu, keď vedela, že on niekde pije a mala z toho nejaký strach alebo komplex z minulosti. Pripustil, že poškodenej hovoril, aby vstala a neležala na posteli, no podľa neho to bolo len preto, aby ju povzbudil do života. Obžalovaný poprel, že by mal problémy s alkoholom a že by vynechával lieky predpísané psychiatrom (okrem prípadu, že by to zabudol pri obede). Obžalovaný ďalej uviedol, že s poškodenou sa rozviedol v asi v roku 2013, no potom sa k nej vrátil a ona ho prijala naspäť pod podmienkou, že nebude chodiť na pivo a bude prispievať na domácnosť.

Poškodená G. B. na hlavnom pojednávaní vypovedala, že obžalovaný ju večne ponižoval a vyhrážal sa jej, že je nula, že pôjde pod zem a že je menejcenná, keď sa rozviedli, svokra ju presviedčala, aby obžalovaného prijala naspäť a ona podvolila, aby udržala rodinu po kope. Obžalovaný následne 3 a pol roka nepil, čo bolo pre ňu najkrajšie obdobie, no po tom, čo ochorela na rakovinu krčka maternice a chodila na ožarovanie do Košíc, počula niekedy na jar (v r. 2016 alebo 2017) v telefóne na hlase obžalovaného, že opäť pije, čo on tajil, no ona začala nachádzať prázdne fľaše - najprv pivo a potom aj tvrdý alkohol. Prelom nastal podľa poškodenej v júni, keď dovtedy to bolo všetko len vo verbálnej rovine

(ponižoval ju, nadával jej), no koncom júna jej dal aj facku. Poškodená uviedla, že ponižovanie a výčitky zo strany obžalovaného boli odkedy skončila liečbu (od 01.04. nastupovala do práce), od mája to bolo dennodenné a asi 2x do týždňa to bolo naozaj zlé - keď prišiel obžalovaný opitý, dožadoval sa, aby mu dala jesť a keď už spala, tak ju budil a robil hluk a vulgárne jej nadával. Poškodená ďalej vypovedala, že už keď vedela, že je obžalovaný v krčme, tak utekala z domu, aby tie reči nemusela počúvať - sama a aj s dcérou X. opakovane utekali a prespávali na obecnom úrade, od ktorého mala kľúče a tiež potvrdila, že po tej prvej facke ju bil aj opakovane (možno raz za 2 týždne). Konštatovala, že obžalovaný bol v kotolni opitý a zapol flexu, pričom sa vyhrážal, že ona pôjde pod zem a že to tam všetko poreže, po čom ona vybehla von a on ju zdrapol a vtiahol do domu, kde jej dal facku (v prípravnom konaní poškodená uviedla, že jej dal vtedy facky dve, pričom k tomuto rozporu uviedla, že sa jej to už všetko zlieva a nepamätá si to presne). Poškodená taktiež uviedla, že uvedené útoky skončili až keď podala trestné oznámenie a že obžalovaný neužíval lieky od psychiatra, pretože doma bola ich plná taška. Vypovedala, že obžalovaný sa tak správal aj keď bol triezvy, hľadal zámienky - napr. keď prišla po chemoterapii, tak sa jej vysmieval, že má holú hlavu a hovoril jej, že sa mu hnuší, keď mala katéter. Taktiež konštatovala, že sa obžalovaného bojí a boja sa ho aj ich deti.

Svedkyňa mal. X. B. (dcéra obžalovaného a poškodenej) v prípravnom konaní vypovedala, že nakoľko študovala v Prešove, domov chodila na víkendy a aj to nie každý víkend. Na otcovi (obžalovanom) si všimla, že začal piť koncom školského roka, keď prišla domov s vysvedčením. Keď otec začal piť, začal mať sprosté narážky, že on všetko robí a oni nič nedokážu, že sú hlúpe a sprosté. X. opísala situáciu, ktorá sa mala stať na koniec školského roka 2017, keď bola v izbe a matka sa hádala s otcom, keď prišiel domov opitý. X. vyšla z izby a opýtala sa ho, prečo pije, že oni sa ho boja a aby im dal pokoj. Potom sa X. vrátila do izby a obžalovaný sa k nej do izby dobíjal, aby mu dala 30,- eur, ktoré minul na jej cestu na internát, neudržala dvere a spadla do izby, po čom obžalovaný k nej zodvihol ruku, že ju udrie. Vtom sa jej zastala matka s tým, že zavolá políciu. Otec chytil mamu za ruku a vtom vošla sestra Y. a otec dal mame facku. Nakoniec políciu nezavolali a nasledoval asi 2 hodinový výsluch zo strany otca, kde im nadával do ku... a pi..., že sú neschopné, nič nedokážu, nič neveria robiť a že ho len využívajú, matke nadával do plešatých a jej (X.), že mohol mať radšej syna. Následne odišiel opäť do krčmy a keď sa v noci vrátil, všetkých ich pobudil. Nasledujúci deň sa im ospravedľoval, že už sa to nebude diať, no zasa sa to opakovalo. X. ďalej vypovedala, že stále, keď prišiel opitý, tak mama musela sedieť pri ňom a ťahal ju za sebou, nadával jej do ku... a pi... a že je neschopná, že o všetko sa musí starať on a to opakoval dookola. Dialo sa to stále, keď prišiel domov opitý a cez leto to bolo skoro každý deň, mal obdobia, že týždeň bol opitý každý deň a potom týždeň nebol. X. taktiež vypovedala, že s matkou utekali z domu, napr. na obecný úrad, on vykrikoval, že ide do krčmy a bude to robiť naschvál, že by mamu zmlátil a trvalo to aj tri hodiny a stále to isté. X. aby to nemusela počúvať, ostávala zavretá v izbe. Cez leto takto odišli z domu minimálne 3-4 krát, opísala aj to, ako si otec búchal s fľaškou o hlavu a hovoril o smrti, mama jej hovorila, že už ju to nebaví, stále počúvať to isté. X. vypovedala, že to chceli riešiť, no nevedeli ako, písala sestre cez facebook a sestra zavolala políciu, čo bolo následne riešené ako priestupok a zháňali si aj nejaké informácie na internete. X. vypovedala, že to neprestalo ani po lete. Keď chodila do školy a chodila na víkendy domov, každý piatok bol otec opitý. X. vypovedala, že otec je v podstate dobrý človek, keď nie je opitý, no v poslednom čase aj keď nebol opitý, tak ponižoval mamu a chcel si niečo dokazovať, otec odmietal brať lieky, aby mu nechutil alkohol a doma je skriňa plná tých liekov.

Svedkyňa Y. B. (dcéra obžalovaného a poškodenej) v prípravnom konaní vypovedala, že žije v Rakúsku a domov chodí tak 4x do roka na pár dní. Keď bola v r. 2017 doma januári a na Veľkú noc, správanie otca k mame bolo dobré, aj keď jej vyčítal, koľko minul na benzín alebo na lieky pre ňu či stravu a mal aj poznámky, že mama nie je až taká chorá, ako sa robí a nevládze mu pomáhať s prácami okolo domu. Keď ale prišla domov 30.06.2017, po otvorení vchodových dverí videla, ako mama plače, otec je pri nej a má na mame (na jej ľavom líci) svoju pravú otvorenú dlaň. Samotný úder nevidela, no videla, ako keby úder skončil na maminom líci. Bola tam aj sestra X., ktorá plakala a mala telefón, že chce volať políciu. Y. sa podarilo situáciu upokojiť, a tak sa nevolala polícia. Otec bol veľmi opitý a v obývačke kričal a nadával sestre X. a mame. Ešte v ten večer otec odišiel do krčmy a vrátil sa v noci ešte viac opitý, kde Y. počula, ako budí mamu, no asi ju nezobudil, keďže prišiel k nej a chcel zobudiť aj ju, a preto sa tvárila, že spí, a tak asi išiel spať. Y. ďalej vypovedala, že v nasledujúcich dňoch spozorovala, že otec chodí domov opitý, uráža mamu a snaží sa vyvolať konflikt a hľadal zámienku na hádku. Matka bola väčšinou ticho, aby ho nevyprovokovala ešte viac a Y. so sestrou X. a mamou párkrát počas toho, ako bol otec v krčme, odišli prespať na obecný úrad, odkiaľ mala mama kľúče. Ako dôvod tohto správania svedkyňa označila alkohol, pretože keď otec nepil, bolo všetko v poriadku.

Svedkyňa H. B. (dcéra obžalovaného a poškodenej) v prípravnom konaní vypovedala, že býva v Košiciach a domov do P. a chodí len 1x za mesiac kvôli otcovi, kvôli ktorému aj odišla z domu. Keď dôjde domov, otec sa s ňou nerozpráva a do telefónu jej nadáva, že odišla z domu a neostala pri ňom, nadáva na ňu a na mamu, že sú kurvy a piče a tiež jej hovorí, že sa zabije, že si ublíži, čo robil iba keď je opitý. Ani mama k nej nemohla chodiť, pretože otec by sa jej začal vyhrážať, bála sa otca a nemohla od neho odísť. H. domov často nechodila, a tak vie hlavne od sestry X., že rodičia sa hádajú, mama je väčšinou ticho a že otec často pije, chváli sa, že koľko zarába a mamu ponižuje, že nič nedokáže, že je chudera. H. ďalej vypovedala, že raz jej volala mama s roztraseným hlasom, a tak vedela, že doma nie je nič v poriadku, že otec pije, a tak zavolała políciu. H. taktiež uviedla, že sa otca bojí, že ju vyľadá, pretože vie, kde ona v Košiciach býva. H. nebola svedkom toho, že by otec mamu bil, vie to len z rozprávania matky, ktorá jej raz aj ukázala modriny na ruke (3 odtlačky na pravom ramene) s tým, že je to od otca. Viackrát ale bola svedkom toho, že otec matku ponižoval a vysmieval sa jej. Uviedla, že mama sa bojí o svoj život a že vie, že mama bola aj za právnikom v Centre právnej pomoci, pretože chcela situáciu riešiť. H. taktiež od mamy vie, že musela aj s so setrami X. a Y. prespávať na obecnom úrade a že ju raz otec chytil za ruku, keď chcela utiecť z domu, stiahol ju do domu a dal jej facky.

Svedok R. Y. (starosta obce P.) v prípravnom konaní vypovedal, že obžalovaného a poškodenú pozná a nikdy nemusel riešiť problémy so susedmi, napr. že by boli hluční. Osobne nebol svedkom ich konfliktov, no vie, že v lete začal obžalovaný piť. Niekedy v lete ho poškodená oslovila, či by jej nepožičal kľúče od denného stacionára, kde by chcela prespať, keď je obžalovaný opitý, čo aj on urobil a vie, že tam poškodená aj s dcérou párkrát prespala. Taktiež vypovedal, že raz poškodenú aj s dcérou na jej požiadanie odviezol do Svidníka na Centrum právnej pomoci, no o čom sa tam bavila s právnikom, to on nevie.

Znalkyňa PhDr. Katarína Petrová, znalkyňa z odboru psychológie, odvetvie klinickej psychológie detí a dospelých v znaleckom posudku č. XX/XXXX, na ktorý sa odvolala aj vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní, konštatovala, že intelektová schopnosť obžalovaného H. B. je v porovnaní s populačným priemerom v pásme podpriemeru, jeho pamäťové schopnosti sú podpriemerné s oslabenými schopnosťami úmyselného aj neúmyselného zapamätávania s nízkou schopnosťou učiť sa, s nízkou úrovňou vizuálnej retencie. Nízka úroveň pamäťových schopností suspektuje iniciálnu deterioráciu (úbytok) pravdepodobne pod vplyvom nadmerného požívania alkoholu. Aktuálne úroveň percepčno kognitívnych schopností môže byť oslabená aj pod vplyvom pomerne intenzívnych prejavov depresie, svojim rozsahom, prejavom suspektujúcej depresívnu poruchu. Osobnosť obžalovaného bola v čase vyšetrenia tangenovaná depresivitou, celkovo pôsobila ako jednoducho štruktúrovaná, socioemočne nezrelá, s povrchnými hodnotami, chudobnými záujmami, nemotivovaná, s chabou vôľou, málo proaktívna, s tendenciou k pasivite a dependentnému spôsobu života s vyžadovaním si opory. Obžalovaný je osobou sociálne introvertnou až sociálne izolovanou, emočne málo rezonujúcou, neschopnou emočnej otvorenosti a primeranej otvorenej komunikácie. Po požití alkoholu sa pravdepodobne u neho uvoľnia brzdové, kontrolné racionálne mechanizmy (čo je prirodzený vplyv intoxikácie) a prejaví sa jeho výrazne labilizovaná emocionalita a poruchová afektivita. Motívom jeho konania, ak sa dialo, je uvoľnenie kumulovaného napätia, bezprostredná ventilácia hostility pri zvýšenej iratibilitate a nízkej frustračnej tolerancii u osobnosti socioemočne nevyzretej, neistej, vyžadujúcej oporu a support pri pochybovaní o sebe samom. Ide o typ osoby „validátora“. Charakter činu zodpovedá jeho správaniu a reagovaniu, pričom znalkyňa konštatovala, že s veľkou pravdepodobnosťou ide o kombináciu jeho osobnostných čŕt, alkoholu ako spúšťača a vývoja spolužitia s exmanželkou s nakopenými krivdami a pocitmi nespravodlivosti a pravdepodobne nakumulovaným hnevom, ale zároveň závislosti od nej, pričom ide o ambivalentný vzťah. Znalkyňa taktiež konštatovala, že obžalovaný má sklon ku skresľovaniu výpovede, jeho sebakritickosť je znížená s rozvinutým obranným systémom bagatelizácie a obviňovania druhých, navyše ak sa skutky diali pod vplyvom alkoholu, mohlo ísť aj o skreslené vnímanie a interpretovanie inkriminovaných situácií. Prognózu resocializácie u obžalovaného znalkyňa označila za zvislú najmä od nevyhnutnosti trvalej abstinencie od alkoholu, pretože alkohol sa preukazuje ako významný spúšťač inkriminovaného konania, ak sa dialo.

V znaleckom posudku č. 55/2017, na ktorý sa odvolala aj vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní, znalkyňa PhDr. Katarína Petrová konštatovala, že intelektový potenciál poškodenej G. B. je priemerný a rovnako aj úroveň jej percepčno kognitívnych schopností. Nižšia je u nej flexibilita myslenia s obsahovo chudobnejším spracovávaním reality. Jej osobnosť nevykazuje vážnejšiu psychopatológiu.

Jej všeobecná ako aj špecifická vierohodnosť je priemerná, správanie exmanžela prežíva úzkostlivo, vyjadruje strach z jeho osoby, jeho konanie jej spôsobovalo prevažne psychické utrpenie, podstatnou bola nutnosť podriaďiť sa jeho náladám a potrebám, prijímať jeho cyklické znevažovanie a zaplavovanie (urážky versus vyznania lásky a prosby), pričom spúšťačom bola prevažne alkoholická intoxikácia obžalovaného. Poškodená v čase vyšetrenia vykazovala znaky nepriaznivého psychického stavu s výrazným depresívno úzkostným ladením, so zneistením, prežívaním bezcennosti a neschopnosti, s pocitmi zlyhania a obviňovania samej seba za toto zlyhanie, s prežívaním vyčerpanosti a slabosti. Tento psychický stav je minimálne čiastočne podmienený konaním exmanžela (ak sa dialo), ktoré sa vyznačovalo násilným správaním s potrebou ju ovládať, vlastniť, kontrolovať, znehodnocovať, zastrášať, čím si obžalovaný pravdepodobne kompenzoval vlastné pochybnosti o sebe samom (ak sa tak dialo). Popis správania obžalovaného poškodenou napĺňa znaky intímneho terorizmu ako formy psychického násillia (ak sa konanie dialo). U poškodenej sa rozvinulo úzkostno depresívne prežívanie a myslenie, ktoré čiastočne vyplýva z jej ťaživej situácie v súvislosti so závažným ochorením, čiastočne vplyvom konania obžalovaného (ak sa dialo), ktoré prežívala ako ohrozujúce, ponížujúce, vyčerpávajúce a ktorému bola vystavovaná už aj v minulosti. Znalčka prognózu vývoja psychického stavu poškodenej vyhodnotila ako závislú od viacerých faktorov, no jedným z významných sa javí možnosť sa úplne zbaviť vplyvu obžalovaného na jej život a osobu.

Vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní znalčka PhDr. Katarína Petrová uviedla, že nie je možné určiť podiel konania obžalovaného a iných faktorov, ako je onkologické ochorenie poškodenej a jej skúsenosti z minulosti, na zistenom psychickom stave poškodenej, avšak poškodená bola uznaná ako všeobecne a špecificky vierohodná a keďže sama opísala konanie obžalovaného ako určujúce v tom, ako zle sa cíti, na psychickom stave poškodenej podľa znalčky malo väčší podiel konanie obžalovaného ako onkologické ochorenie. Znalčka zároveň konštatovala, že onkologické ochorenie urobilo poškodenú zraniteľnejšou a oslabilo jej schopnosť zvládať záťaž. Pokiaľ ide o skúsenosti poškodenej z minulosti, tak znalčka konštatovala, že mohlo dôjsť k istej forme retraumatizácie, ktorá vznikne v dôsledku toho, že osoba je znova vystavená obdobným podnetom. Samotná informácia, že obžalovaný pije, mohla u poškodenej vzbudiť obavu z toho, čo bolo v minulosti, no len samotný takýto strach nemohol mať za následok zlý psychický stav poškodenej v takom rozsahu a intenzite, ako bol zistený. Tieto zlé skúsenosti z minulosti mohli viesť k tomu, že určitý stav psychiky sa mohol u poškodenej dosiahnuť rýchlejšie, resp. menším počtom podnetov, ako to bolo v minulosti, keď takéto skúsenosti ešte nemala.

Znalčka MUDr. Kornélia Fabišíková, znalčka z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria v znaleckom posudku č. 38/2018, na ktorý sa odvolala aj vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní, dospela u obžalovaného k diagnostickému záveru: emočne nestabilná porucha osobnosti, impulzívny typ (podľa Medzinárodnej klasifikácie chorôb ICD-10: F 60.30), syndróm závislosti od alkoholu - III. vývinová fáza chronického alkoholizmu podľa Jellineka s poruchami správania v stave opitosti (podľa ICD - 10: F 10.2) a depresívna epizóda stredne ťažká (podľa ICD-10: F 32.1). Konštatovala, že obžalovaný ani v čase skutku a ani v čase vyšetrenia duševného stavu netrpel na žiadnu duševnú chorobu alebo poruchu v zmysle psychózy, pričom zistené diagnózy sú vo vzťahu k spáchanému skutku forenzne bezvýznamné. Obžalovaný bol v čase páchania trestného činu schopný rozpoznať nebezpečenstvo a protiprávnosť svojho konania a bol schopný svoje konanie ovládať a ak aj bol v čase skutku v stave opitosti, jeho rozpoznávacie a ovládacie schopnosti boli len nepodstatne zmenšené pod vplyvom užitého alkoholu. Ich podstatné zníženie alebo vymiznutie znalčka nezistila. Znalčka vyšetrením zistila závislosť od alkoholu, a tak odporučila uložiť obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, s čím obžalovaný v čase vyšetrenia súhlasil.

V znaleckom posudku č. 37/2018, na ktorý sa odvolala aj vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní, znalčka MUDr. Kornélia Fabišíková konštatovala, že u poškodenej zistila vyšetrením duševného stavu diagnózu: adaptačné poruchy - reaktívny úzkostno-depresívny syndróm na báze dlhodobého konfliktného partnerského vzťahu a onkologického ochorenia (podľa medzinárodnej klasifikácie chorôb ide o diagnózu F 43.2) bez prejavov duševnej choroby, alebo poruchy v zmysle psychózy. Konštatovala, že ide o neurotickú stresom podmienenú poruchu, na ktorej vzniku sa podieľa viacero faktorov - jednak vážne onkologické ochorenie a jednak správanie obžalovaného (ak sa dialo). Tieto adaptačné poruchy sa prejavujú pri stresujúcich situáciách, ktoré však nemajú charakter katastrofičnosti a tieto poruchy a ich symptomatika väčšinou po úprave vonkajšieho prostredia odznievajú bez vzniku trvalých následkov. Bežné sú prejavy depresie, úzkosti, emočnej lability, poruchy spánku, plač, nesústredenosť a rôzne

telesné obtiaže. Znalkyňa u poškodenej vyšetrením nezistila poruchy vnímania ani poruchy pamäťových funkcií, a tak poškodená bola schopná vnímať prežitú skutočnosť, uložiť ich do pamäti a následne aj identické reálne zopakovať.

Vo svojej výpovedi na hlavnom pojednávaní znalkyňa MUDr. Fabišíková taktiež uviedla, že zistená diagnóza sa mohla vyskytnúť u poškodenej aj v minulosti, zistená porucha sa začína do 1 mesiaca po výskyte stresujúcej udalosti alebo životnej zmeny a jej trvanie zriedka prekročí dobu 6 mesiacov s výnimkou tzv. protrahovanej depresívnej reakcie. Ak by to trvalo dlhšie, preklasifikovalo by sa to na inú poruchu. Znalkyňa vylúčila, že by zistená diagnóza bola dôsledkom konania obžalovaného pred rokom 2013, pretože uvedená porucha má časovú ohraničenie. Znalkyňa nevylúčila, že by k zistenej diagnóze poškodenej mohlo dôjsť len vplyvom diagnostikovaného onkologického ochorenia, pričom podiel pomeru konania obžalovaného a onkologického ochorenia na vzniku tejto poruchy určiť nevedela, pretože každý človek znáša onkologické ochorenie inak a každý má iné adaptačné schopnosti spracovania tejto diagnózy. Znalkyňa konštatovala, že ak by aj diagnóza poškodenej bola len dôsledkom onkologického ochorenia, konanie obžalovaného by tento stav len zhoršovalo.

Podľa § 208 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona kto blízkej osobe alebo osobe, ktorá je v jeho starostlivosti alebo výchove, spôsobí fyzické utrpenie alebo psychické utrpenie bitím, kopaním, údermi, spôsobením rán a popálenín rôzneho druhu, ponižovaním, pohŕdavým zaobchádzaním, neustálym sledovaním, vyhrážaním, vyvolávaním strachu alebo stresu, násilnou izoláciou, citovým vydieraním alebo iným správaním, ktoré ohrozuje jej fyzické alebo psychické zdravie alebo obmedzuje jej bezpečnosť, potrestá sa odňatím slobody na tri roky až osem rokov.

Obžalovaný je bývalým manželom poškodenej, a teda blízkou osobou v zmysle § 127 ods. 5 Tr. zákona.

Týranie je zlé zaobchádzanie so zverenou osobou, ktoré sa vyznačuje vyšším stupňom hrubosti a bezcitnosti a určitou trvalosťou, ktoré táto osoba pociťuje ako ťažké príkorie. Nemusí ísť o sústavné alebo dlhší čas trvajúce konanie. Nevýžaduje sa, aby u zverenej osoby vznikli následky na zdraví, musí však ísť o konanie, ktoré týraná osoba pre jeho krutosť, bezohľadnosť alebo bolestivosť pociťuje ako ťažké príkorie (viď. R 20/1984-I) .

Pod pojmom "fyzické alebo psychické utrpenie" treba rozumieť taký stav, ktorý sa vyznačuje telesnými alebo duševnými bolesťami, ktoré ovplyvňujú obvyklý spôsob života týranej osoby a netrvajú celkom krátky, prechodný čas.

Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že obžalovaný sa voči poškodenej (svojej bývalej manželke) správal tak, ako je uvedené v obžalobe, a teda že sa voči nej správal tak, že ju ponižoval, vulgárne jej nadával a fyzicky ju napádal a že tieto jeho konania pociťovala poškodená ako ťažké príkorie. Preukazuje to najmä výpoveď poškodenej G. B., no aj dcér obžalovaného a poškodenej. Poškodená G. B. vo svojej výpovedi popisala, ako obžalovaný začal znova (po 3 a pol roku abstinencie) požívať alkoholické nápoje, ako ju ponižoval, že je nula, že je menejcenná, vysmieval sa jej a dôsledkom jej onkologického ochorenia (že je po liečbe plešatá, ako sa mu hnuší, pretože mala po príchode z nemocnice katéter...), vulgárne jej nadával, budil ju v noci a aj ju fyzicky napádal (fackami, zdrapením za ruku) a opísala aj to, ako ju 23.10.2017 keď chcela utiecť z domu zdrapil za ruku, vťahal do domu a dal jej facky. Aj keď poškodená na hlavnom pojednávaní vypovedala len o jednej facke pri uvedenom incidente, v prípravnom konaní spomenula 2 facky, pričom vzhľadom na odstup času (výpoveď na hlavnom pojednávaní bola po vyše 2 rokoch) súd vychádzal zo skoršej výpovede, keď mala tieto udalosti poškodenej v čerstvejšej pamäti a akceptoval to, že vzhľadom na opísané opakované fyzické útoky zo strany obžalovaného a tendenciu obetí vnútorne sa vyporiadať a vôľu zabudnúť na takéto konanie odstupom času, sa mohli poškodenej podrobnosti o viacerých útokoch zliať v jej pamäti. Znalkyňou PhDr. Petrovou bola zistená primeraná všeobecná a špecifická vierohodnosť poškodenej na rozdiel od vierohodnosti obžalovaného, kde znalkyňa PhDr. Petrová konštatovala, že obžalovaný má sklon ku skresľovaniu výpovede, jeho sebakritickosť je znížená s rozvinutým obranným systémom bagatelizácie a obviňovania druhých. V súlade s výpoveďou poškodenej je aj výpoveď mal. X. B., ktorá vypovedala, ako ju a matku otec (obžalovaný) ponižoval, že nič nedokážu, že sú hlúpe a sprosté, vulgárne im nadával (že sú kurvy, piče), budil ich opitý v noci a kvôli nemu museli opakovane v lete odchádzať z domu a prespávať na obecnom úrade. Svedkom opakovaného ponižovania a vysmievania zo strany obžalovaného na adresu poškodenej bola aj svedkyňa H. B.. Skutočnosť, že poškodená s deťmi opakovane prespávala

na obecnom úrade, keď obžalovaný pil, potvrdzujú svojou výpoveďou aj svedkovia Y. B. a R. Y. (starosta obce) a potvrdil to nakoniec aj sám obžalovaný. Vulgárne nadávky na adresu poškodenej potvrdila aj svedkyňa H. B., ktorá síce nežije s rodičmi v spoločnej domácnosti, vypovedala, že keď s ňou otec (obžalovaný) telefonoval, hrubo vulgárne nadával na ňu a na matku (pošadenú). Obžalovaný výslovne poprel aj akýkoľvek úder či fyzické napádanie poškodenej, no okrem výpovede poškodenej to potvrdzujú aj výpovede svedkýň mal. X. B., ktorá opísala, ako dal otec matke facku na chodbe na konci školského roka a aj Y. B., ktorá vošla do bytu v čase bezprostredne po uvedenej facke, keď uvidela ruku obžalovaného a líci poškodenej a taktiež svedkyňa H. B. potvrdila, že videla na ruke poškodenej (matky) 3 modriny, o ktorých jej poškodená povedala, že sú od obžalovaného (otca). Obžalovaný vypovedal, že nepil tak, aby mal „okno“, a teda si svoje konanie vždy pamätal (nevypil toľko, aby si to nepamätal). Preto ak na vzdory výpovediam toľkým očitým svedkom jeho fyzického napádania obžalovaný popiera akýkoľvek úder, je zrejme, že nevypovedal pravdu a svoje konanie bagatelizuje, čo je nakoniec aj v súlade so závermi znaleckého posudku PhDr. Petrovej. O jeho bagatelizovaní svedčí aj to, že obžalovaný vypovedal, že pravidelne bral lieky predpísané psychiatrom a že ich nebral len ak zabudol napr. pri obede, avšak tak poškodená ako aj svedkyňa mal. X. B. vypovedali, že tieto lieky nebral a doma ich je plná taška, resp. skriňa (nakoniec aj sám obžalovaný vo vyjadrení k výpovedi svedkyne Y. B. uviedol, že jeho agresivita mohla vyplývať z toho, že nebral lieky). Súd tak neuveril výpovedi obžalovaného, no naopak, uveril výpovedi poškodenej, ktorej výpoveď je v súlade s ďalšími vykonanými dôkazmi - výpoveďami svedkov mal. X., H. a Y. Žolnovými ale aj závermi znalkyň PhDr. Petrovej a MUDr. Fabiškovej.

Obhajoba sa snažila poukázať na to, že ak by sa aj preukázalo konanie obžalovaného, jeho intenzita nedosiahla úroveň ťažkého príkoria argumentujúc tým, že toto konanie trvalo krátky čas a že na diagnostický záver u poškodenej malo aj podľa záverov znalkyň vplyv onkologické ochorenie poškodenej a aj skúsenosti z konania obžalovaného z minulosti, za čo už bol právoplatne odsúdený.

Pokiaľ ide o dĺžku a intenzitu konania obžalovaného, tak tu je potrebné uviesť, že podľa výpovede poškodenej, no potvrdzuje to aj výpoveď svedkyne mal. X. B., obžalovaný začal opätovne požívať alkoholické nápoje na jar 2017, ešte počas liečby poškodenej (už počas liečby v Košiciach počula poškodená na hlase obžalovaného, že pije). Po tom, čo poškodená ukončila liečbu a nastúpila do práce (do práce podľa výpovede poškodenej nastúpila 01.04.2017), nasledovalo konanie opísané v skutkovej vete obžaloby majúce znaky psychického týrania (vysmievanie sa poškodenej, ponižovanie). Podľa výpovede poškodenej sa jej po skončení liečby obžalovaný vysmieval, že je holohlavá, hovoril jej, že sa mu hnuší, pretože po liečbe mala katéter, a teda konanie obžalovaného podľa výpovede poškodenej začalo hneď po skončení liečby, pričom od mája to už bolo dennodenné. Fyzické útoky začali v júni, kedy jej dal prvú facku. Preto sa súd pri ustálení začiatku páchania trestného činu stotožnil s obžalobou v tom, že za začiatok uviedol presne nezistený deň mesiaca apríl 2017 (k prejavom psychického násillia dochádzalo od apríla, ku ktorým sa od júna pridali aj prejavy fyzického násillia). Podľa výpovede poškodenej konanie obžalovaného trvalo až do doby, kedy na neho podala trestné oznámenie po tom, čo bol zadržaný pre jazdu pod vplyvom návykovej látky (podľa pripojeného spisu Okresného súdu Svidník sp. zn. 0T/44/2017 bola obžalovanému pre prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky obmedzená osobná sloboda dňa 31.10.2017). Preto súd pre koniec páchania trestného činu ustálil deň 30.10.2017 a aj z tohto dôvodu upravil skutok v tom smere, že v porovnaní s obžalobou vypustil pri označení čiastkového útoku dňa 23.10.2017 slovo „naposledy“. Konanie dňa 23.10.2017 totiž nebolo posledným konaním obžalovaného charakterizovaným ako týranie poškodenej. Obžalovaný sa teda dopúšťal týrania poškodenej v období od apríla 2017 do 30.10.2017, čo je cca 6 mesiacov. Intenzita konania obžalovaného mala podľa výpovede poškodenej stúpajúcu tendenciu (najprv to bolo len ponižovanie, nadávky, t.j. konanie len vo verbálnej rovine, pričom časom t.j. od júna 2017 sa k tomu pridali aj fyzické útoky (facky), ktoré sa opakovali), pričom od mája to bolo dennodenne a 2x do týždňa veľmi zlé - keď prišiel domov opitý, budil ju, aby mu robila jesť. Podľa výpovede svedkyne mal. X. B. konanie obžalovaného sa dialo stále, keď bol opitý, pričom v priebehu leta sa to opakovalo každý deň, resp. týždeň bol opitý každý deň a niekedy týždeň nebol a pokračovalo to aj po lete (keď sa svedkyňa vracala z internátu počas školského roka, obžalovaný bol stále v piatok opitý), no v poslednom čase aj keď obžalovaný nebol opitý, tak ponižoval poškodenú. Vzhľadom na uvedenú intenzitu a pravidelnosť konania obžalovanému môže súd bez pochybnosti konštatovať, že 6 mesačné obdobie konania obžalovaného nie je obdobím, ktoré by nemohlo kvalifikovať takéto konania ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona. Pre naplnenie znakov skutkovej podstaty uvedeného trestného činu nie je taxatívne uvedené, aký časový úsek má takéto konanie trvať, avšak je

potrebné uviesť, že v prípade dlhodobejšieho konania (pri zohľadnení ďalších okolností, akými sú napr. frekvencia opakovania konania, jeho charakter, intenzita a pod.) by konanie mohlo byť posudzované ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby spáchaný závažnejším spôsobom konania (po dlhší čas) podľa § 208 ods. 3 písm. d/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona, za ktorý by páchatelovi hrozil trest odňatia slobody na 7 až 15 rokov. Aj keď v tomto prípade podľa názoru súdu konanie obžalovaného nenaplnilo vyššie uvedený kvalifikačný znak (závažnejší spôsob konania), súd to uvádza len na zvýraznenie toho, že konanie v období 6 mesiacov nie je natoľko krátke, aby nemohlo byť kvalifikované ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona, ako sa domnievala obhajoba.

Obhajoba taktiež s poukazom na výpovede znalkyň na hlavnom pojednávaní namietala, že nie je dostatočne preukázané to, že práve konanie obžalovaného malo za následok diagnózu poškodenej (tá bola znalkyňou MUDr. Fabišikovou stanovená ako: adaptačné poruchy - reaktívny úzkostne-depresívny syndróm na báze dlhodobo konfliktného partnerského vzťahu a onkologického ochorenia), pretože na vznik tejto diagnózy malo vplyv aj diagnostikovanie onkologického ochorenia poškodenej a jej skúsenosti s konaním obžalovaného v minulosti, pričom podiel týchto faktorov na vzniku psychiatrickej diagnózy znalkyne nedokázali určiť. S týmto názorom sa ale súd nestotožnil, pretože podľa názoru súdu tieto skutočnosti nemôžu byť na prospech obžalovanému. Pre posúdenie konania páchatel'a ako týrania, nie je rozhodujúci následok na psychike obeť vo forme psychiatrickej diagnózy, ale rozhodujúci je charakter konania páchatel'a a či takéto konanie obeť môže pociťovať ako ťažké príkorie, resp. psychické alebo aj fyzické útrapy (viď. R 20/1984-I). Obžalovaný vedel, že poškodená trpí onkologickým ochorením a vedel aj, že v minulosti bol za násilné konanie voči nej spáchané pod vplyvom alkoholu viackrát odsúdený (a dokonca bol za to aj vo výkone trestu odňatia slobody). Taktiež dobre vedel, že podmienkou, aby sa k nej mohol po rozvede a výkone trestu vrátiť, bolo to, že nebude piť alkohol (sám vypovedal, že podmienkou bolo to, že nebude chodiť na pivo a bude prispievať na domácnosť). Avšak aj napriek tomu začal alkohol znova požívať a pod vplyvom alkoholu poškodenej vulgárne nadávať, ponižovať ju (dokonca sa vysmievať z následkov jej onkologického ochorenia) a aj fyzicky napádať. Onkologické ochorenie ale aj skúsenosti poškodenej z minulosti urobili poškodenú zraniteľnejšou (čo konštatovala aj znalkyňa PhDr. Petrová) a bolo povinnosťou obžalovaného (ak už nie ako manžela ale ako životného partnera, keďže po rozvede začali opäť spolu žiť) rešpektovať to. Obžalovaný síce vypovedal, že poškodenej pomáhal (staral sa o domácnosť, chodil s poškodenou na vyšetrenia), no pomoc nemá spočívať len v materiálnom zabezpečení rodiny, ale aj vo vytváraní vhodných nemateriálnych podmienok života poškodenej - onkologickej pacientky v domácnosti, a práve tu obžalovaný zlyhal na celej čiare. Namiesto toho, aby poškodenej po návrate z liečby, absolvovaní chemoterapie, obžalovaný vytváral v domácnosti pokojné prostredie a podmienky pre oddych a jej postupné zotavovanie (je nepochybné, že onkologická liečba vyčerpáva celý organizmus pacienta) obžalovaný sa k nej správal tak, že sa vysmieval z následkov jej choroby (že je holohlavá, že sa mu hnuší pre katéter), ponižoval ju, vulgárne jej nadával, v noci budil, aby mu urobila jesť a fyzicky napádal. Obžalovaný vypovedal, že motívom jeho konania vo vzťahu k poškodenej, kedy od nej vyžadoval aktivitu, bolo to, aby ju povzbudil do života. Za takéto „motivačné“ konanie ale určite nemožno považovať to, že jej nedovolil odychovať, ak to potrebovala (aj v dôsledku onkologického ochorenia), budenie v noci a niekoľkohodinové „výsluchy“ spojené s nadávkami, ktoré opísala tak poškodená, ako aj svedkyne mal. X. a Y. S. Za „motivačné“ konanie nie je možné považovať ani to, že obžalovaná aj spolu s dcérami musela zo strachu z konania obžalovaného utekať pri jej zlom zdravotnom stave z domu a prespávať na obecnom úrade, resp. čakať, kedy sa obžalovaný vráti z krčmy a zaspí, aby sa mohli nepozorovane vrátiť v noci domov. Obžalovaný k tomu vypovedal, že vedel, že poškodená uteká z domu, keď sa dozvie, že on niekde pije, no aj napriek tomu namiesto riešenia danej situácie pokračoval v pití, pričom sa to opakovalo viackrát. Obžalovaného netrápilo, čo poškodená ako onkologická pacientka aj s deťmi v noci podstupuje len preto, že on pije, že je to zo strachu z neho, že ho prijala späť po zlých skúsenostiach z minulosti len pod podmienkou, že nebude piť, hoci na hlavnom pojednávaní sám vypovedal, že problém s alkoholom nemá. Dokonca podľa vyjadrenia dcéry X. B. sa obžalovaný vyjadril, že to bude robiť naschvál. Postupné stupňujúce sa konanie obžalovaného tak poškodená podľa názoru súdu aj ohľadom na jej onkologické ochorenie, ktoré ju urobilo po psychickej stránke zraniteľnejšou, ako aj zlé skúsenosti z konania obžalovaného v minulosti, pociťovala ako ťažké príkorie.

Pokiaľ sa obhajoba snažila poukázať na to, že diagnóza poškodenej môže byť dôsledkom konania obžalovaného v minulosti (pred rokom 2013), za ktoré už bol právoplatne odsúdený, potrestaný a trest aj vykonal, tak znalkyňa MUDr. O. na hlavnom pojednávaní síce nevyhlásila, že by poškodená

trpela rovnakou diagnózou aj pred rokom 2013, avšak zároveň uviedla, že predmetná diagnóza má časové ohraničenie (začína do 1 mesiaca po výskyte stresujúcej udalosti a jej trvanie zriedka prekročí 6 mesiacov), a teda nemôže byť dôsledkom konania obžalovaného pred rokom 2013 (duševný stav poškodený bol vyšetrený znalkyňou MUDr. Fabiškovou dňa 15.02.2018).

Obžalovaný vedel, že svojim konaním môže ohroziť záujem chránený trestným zákonom (dokonca už v minulosti bol za obdobné konanie právoplatne odsúdený a potrestaný) a aj ho ohroziť chcel (podľa výpovede svedkyne mal. X. B. sa obžalovaný vyjadril, že ide do krčmy a že to bude robiť naschvál). Vychádzajúc zo zistení znalkyne MUDr. Fabiškovej ak bol obžalovaný v čase skutku pod vplyvom alkoholu, jeho rozpoznávací a ovládacia schopnosť bola zmenšená len nepodstatne. Obžalovaný dobre vedel, že ak si vypije, je agresívny a že svoju agresivitu v takých prípadoch smeruje voči bývalej manželke. Aj napriek tomu nevyhľadal žiadnu odbornú pomoc (problémy s alkoholom bagatelizoval, psychiatrom predpísané lieky nebral), pričom u neho nešlo o ojedinelý excés z medzí riadneho správania sa ale o dlhodobé opakujúce sa konanie. Obžalovaný potom úmyselne konal spôsobom uvedeným v skutkovej vete tohto rozsudku, pričom jeho konanie bolo podľa záverov znalkyne PhDr. Petrovej motivované uvoľnením kumulovaného napätia a bezprostrednou ventiláciou hostility.

Trest

Pri určovaní druhu a výmery trestu uloženého obžalovanému sa súd riadil základnými zásadami uvedenými v ustanovení § 34 Tr. zákona a bral teda do úvahy konkrétne okolnosti spojené so spôsobom spáchania trestného činu a jeho následkom, zavinením, poľahčujúcimi a priťažujúcimi okolnosťami, osobou páchatel'a, jeho pomermi a možnosťou jeho nápravy.

Obžalovaný páchal predmetný trestný čin do 30.10.2017, pričom trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp. zn. 0T/44/2017 zo dňa 03.11.2017 právoplatným 14.11.2017 bol odsúdený za prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona za skutok spáchaný dňa 31.10.2017. Preto súd za súčasného zrušenia výroku o treste z trestného rozkazu Okresného súdu Svidník sp. zn. 0T/44/2017, ako aj ďalších rozhodnutí na tento výrok obsahovo nadväzujúcich, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad ukladal obžalovanému súhrnný trest v zmysle § 42 Tr. zákona.

Vzhľadom na to, že súd ukladal obžalovanému súhrnný trest za 2 úmyselné trestné činy (prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona, za ktorý bol odsúdený trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp. zn. 0T/44/2017 a zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona), z ktorých je jeden zločinom a tieto boli spáchané 2 skutkami, ukladal súd obžalovanému súhrnný trest podľa § 42 ods. 1 Tr. zákona pri aplikácii ustanovenia § 41 ods. 2 Tr. zákona, a teda tzv. „asperačnej zásady“, pri ktorej sa horná hranica trestnej sadzby najprísnejšie trestného zo zbiehajúcich sa trestných činov (v tomto prípade zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona) zvyšuje o jednu tretinu. V prvom rade ale bolo potrebné upraviť trestnú sadzbu s prihliadnutím na pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností.

U obžalovaného súd nezistil žiadnu poľahčujúcu okolnosť (obžalovaný páchanie trestného činu v celom rozsahu poprel) a zistil jednu priťažujúcu okolnosť a to podľa § 37 písm. m/ Tr. zák., že bol už za trestný čin odsúdený. Odsúdený bol pred spáchaním trestných činov, ktoré sú predmetom tohto konania, spolu 4x, pričom naposledy to bolo rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. 0T/9/2012 zo dňa 23.01.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10To/6/2013 zo dňa 20.03.2013 pre úmyselný prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona za skutok spáchaný 06.07.2012 a bol mu za to uložený trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov nepodmienečne, ktorý vykonal 06.05.2013. Na okolnosť, že obžalovaný spáchal viac trestných činov (prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zákona a zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona) súd neprihliadal ako na priťažujúcu okolnosť, pretože na túto okolnosť súd už prihliadol pri aplikácii asperačnej zásady. Pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností bol tak u obžalovaného 1:0 v prospech priťažujúcich okolností.

Trestná sadzba pri zločine týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 Tr. zákona je 3 až 8 rokov. Vzhľadom na prevahu priťažujúcich okolností nad okolnosťami poľahčujúcimi zvyšovala sa podľa § 38 ods. 4 a ods. 8 Tr. zákona dolná hranica trestnej sadzby (3 roky) o 1/3 z rozdielu medzi hornou a

dolnou hranicou, teda o 1 rok a 8 mesiacov (8 rokov - 3 roky = 5 rokov = 60 mesiacov; 1/3 z 60 mesiacov = 20 mesiacov = 1 rok a 8 mesiacov) na 4 roky a 8 mesiacov (3 roky + 1 rok a 8 mesiacov). Horná hranica trestnej sadzby (8 rokov) sa pri aplikácii asperačnej zásady zvyšovala o 1/3 (1/3 z 8 rokov, t.j. 96 mesiacov = 32 mesiacov = 2 roky a 8 mesiacov) sa hranicu 10 rokov a 8 mesiacov (8 rokov + 2 roky a 8 mesiacov). Súd tak ukladal obžalovanému trest pri trestnej sadzbe 4 roky a 8 mesiacov až 10 rokov a 8 mesiacov odňatia slobody.

Za primeraný trest súd u obžalovaného považoval trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby určenej podľa predchádzajúceho odseku tohto odôvodnenia. Tento trest v spojení s ochranným protialkoholickým liečením ambulantnou formou je spôsobilý naplniť tak svoju výchovnú, represívnu ako aj preventívnu funkciu, umožní obžalovanému aj za pomoci abstinencie od alkoholu uvedomiť si protiprávnosť svojho konania a odradí ho od ďalšieho protiprávneho konania. Z pripojených spisov Okresného súdu Svidník sp. zn. 1T/48/2008, OT/7/2006, OT/9/2012 súd zistil, že obžalovaný sa v minulosti vo všetkých prípadoch dopúšťal prečinov nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona spáchaných vždy pod vplyvom alkoholu a predmetom jeho útokov bola vždy jeho bývalá manželka (vtedy ešte manželka), ako aj v tomto prípade. Protialkoholická liečba a abstinencia vo výkone trestu (resp. aj po jeho výkone, keď bude obžalovaný vykonávať ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou) tak môže naplniť svoj účel aj bez potreby uloženia vyššieho trestu ako je trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby. Preto súd trest odňatia slobody vo výmere 4 rokov a 8 mesiacov nepodmienečne považoval za dostatočný, pričom trest odňatia slobody na dolnej hranici trestnej sadzby navrhoval aj prokurátor v záverečnej reči. Obžalovaný už v súčasnosti nežil s poškodenou a aj podľa výpovede poškodenej tá už s ním nie je v žiadnom kontakte.

Obžalovaný bol v posledných 10 rokoch vo výkone trestu odňatia slobody za úmyselný trestný čin. Trest odňatia slobody vo výmere 10 mesiacov uložený mu za úmyselný prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. b/ Tr. zákona rozsudkom Okresného súdu Svidník sp. zn. OT/9/2012 zo dňa 23.01.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10To/6/2013 zo dňa 23.01.2013, vykonal dňa 06.05.2013. Preto ho súd zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Súd ukladal obžalovanému súhrnný trest za súčasného zrušenia výroku o treste uloženého mu trestným rozkazom Okresného súdu Svidník sp. zn. OT/44/2017 zo dňa 03.11.2017, kde mu bol uložený okrem trestu odňatia slobody aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá po dobu 2 rokov. Preto súd v zmysle poslednej vety § 42 ods. 2 Tr. zákona musel uložiť obžalovanému aj trest zákazu činnosti riadiť motorové vozidlá na dobu 2 rokov, ktorý mu bol uložený skorším rozhodnutím (uvedeným trestným rozkazom).

Vzhľadom na diagnostický záver znalkyne MUDr. Fabišíkovej, podľa ktorého obžalovaný trpí syndrómom závislosti od alkoholu - chronickým alkoholizmom na úrovni III. vývinovej fázy podľa Jellineka, z výpovedí poškodenej ale aj samotného obžalovaného sa obžalovaný dopúšťal konaní, ktoré sú vyhodnotené ako trestný čin, pod vplyvom alkoholu a znalkyňa MUDr. O. odporučila uložiť obžalovanému ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou, súd okrem trestu uložil obžalovanému aj ochranné protialkoholické liečenie ambulantnou formou. S uložením takéhoto liečenia súhlasil aj sám obžalovaný.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomu rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho oznámenia na Okresnom súde Svidník.

Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Rozsudok môže odvolaním napadnúť prokurátor pre nesprávnosť ktoréhokoľvek výroku, obžalovaný pre nesprávnosť výroku, ktorý sa ho priamo týka, okrem výroku o vine v rozsahu, v ktorom súd prijal jeho vyhlásenie, že je vinný, alebo vyhlásenie, že nepopiera spáchanie skutku uvedeného v obžalobe, poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody, zúčastnená osoba pre nesprávnosť výroku o zhabaní veci. Rozsudok možno napadnúť odvolaním len v niektorej jeho časti alebo sa odvolania výslovne vzdať. Rozsudok možno napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie

ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chýba.

Za obžalovaného môže podať odvolanie aj jeho zákonný zástupca a obhajca a u mladistvého tiež orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.